

SİNEMA YAZARLARI DERNEĞİ, ADALAR BELEDİYESİ'NİN KATKILARIYLA SUNAR

“KAZABLANKA”

BÜYÜKADA LALE SİNEMASI

26 HAZİRAN CUMA / 21.00 SUNUM, 21.30 GÖSTERİM

İstanbul'un ayakta kalabilmeyi başarmış en eski bağımsız sinemalarından birinde, Büyükada'nın Çınar Caddesi'nde 1952'den bu yana varlığını sürdüren açık hava sineması **Lale**'de, eskimeyen bir klasiği izlemek üzere buluşuyoruz: **Michael Curtiz**'in yönettiği; başrollerinde **Humphrey Bogart** ve **Ingrid Bergman**'ın oynadığı; gizemli / egzotik atmosferi, II. Dünya Savaşı'nın kaosunu romantik bir hikayenin içinde yorumlayan yoğun duygusal tonu, unutulmaz replikleri ve usta oyuncu kadrosu kadar **“As Time Goes By”** parçasıyla da zihinlere kazınmış “Kazablanka / Casablanca” (1942).

Gösterim öncesinde, üyelerimizden yazar **Fatih Özgüven**, kendine özgü cazibesini onyıllardır kaybetmeyen bu Hollywood klasiği üzerine bir konuşma yapacak.

Adalar Belediyesi'nin katkılarıyla düzenlediğimiz etkinlik, halka açık ve ücretsiz olarak gerçekleşecek.

“Kazablanka'da kaderle randevuları vardı!”

Filmin orijinal afişinde yer alan bu cümle, sadece baş kahramanlarının dramatik karşılaşmasına işaret etmiyor. Kadraja giren herkes, kaderin keskin bir virajında duruyor: Dünya tarihinin en büyük savaşının, elli milyona yakın insanın hayatını kaybetmesiyle sonuçlanacak II. Dünya Savaşı'nın (1939-1945) tam ortası. ABD, savaşa katılmak üzere. Kazablanka ise, Nazi Almanya'sının işgali altındaki Avrupa'dan kaçmaya çalışan göçmenler için Lizbon'a, oradan Amerika'ya ulaşmak adına önemli bir durak. Şansı yaver gidenler, sahte ya da gerçek bir vize edinmeyi başarıp yoluna devam ediyor. ***“Diğerleri ise Kazablanka'da bekliyor, ve bekliyor, ve bekliyor...”***

Rick Blaine (Bogart) ise, her gün mümkün olduğunca alkol tüketmek suretiyle, sadece ölmeyi bekliyor. İşlettiği *Rick's Café Americaine*, şehirdeki göçmen trafiğinin ve kumar hilelerinden sahte pasaport edinmeye varan pek çok yasadışı eylemin, ayrıca bölgedeki farklı askeri / siyasi güçlerin temsilcilerinin kesişme noktası. Karamsar bir belirsizliğin hakim olduğu bu tehlikeli karmaşanın üzerini, Sam'in (**Dooley Wilson**) piyano eşliğinde söylediği

neşeli şarkılar ve mekanı saran sigara dumanı örtüyor. Alaycı ve bireyci bir zırh kuşanmış yalnız kahramanımız Rick ise, etrafını saran çürümüşlüğe karşı, tamamen kayıtsız. Ta ki, eski aşkı Ilsa (Bergman), Avrupa'daki yeraltı direniş örgütlenmesinin başlıca figürlerinden biri olan kocası Victor Laszlo (**Paul Henreid**) ile birlikte *Café Americaine*'dan içeri girene, ve Sam'den eski günlerin hatırasına "As Time Goes By"ı çalmasını isteyene dek...

Sinema tarihi, Oscar'lar kazanmış ancak unutulup gitmiş filmler, kıymeti yıllar sonra teslim edilmiş öncü işler, seyircinin sahiplenip eleştirmenlerin burun kıvırdığı ticari başarılar ve eleştirmenlerce başyapıt ilan edilirken çoğu seyircinin uzak hissettiği yapımlarla dolu. "Kazablanka" ise, sanatsal anlamda 'çığır açan' bir eser olmamasına rağmen, farklı türdeki zaferlerin hepsine birden ulaşmış bir film: ABD'de vizyona girdiğinde seyircinin beğenisini kazanarak iyi bir gişe yaptı; olumlu eleştirilerle desteklendi; aday olduğu sekiz daldan üçünde (film, yönetmen, senaryo) Oscar kazandı ve aradan geçen yetmiş küsur yıl boyunca unutulmamayı, seyir zevkinden bir şey kaybetmemeyi başardı.

Peki zamanında Warner Bros stüdyosunun herhangi bir ticari film olarak tasarladığı "Kazablanka"yı, bu denli mükemmel kılan nedir? İzleyenin aklından kolay kolay çıkmayan vurucu replikleri? 'Kara film'lerin estetiğini ve hikaye yapısını kullanırken bu türün kötümserliğinin dışına çıkarak bir çeşit umuda kapı açması? Döneminin direniş ruhunu kısıvrak yakalayan hikayesi? Bogart'ın karizması veya Bergman'ın duru güzelliği?.. Ya da pek çoğu tıpkı filmdeki karakterler gibi Avrupa'dan göç etmek durumunda kalmış oyuncular ve teknisyenlerden oluşan ekibin kattığı gerçekçilik mi? Kahramanlarını mutlu etmeyen, ama onları 'erdemlilik' seviyesine yükselten 'saf ve yüce bir aşk' fikrine olan inancına ne dersiniz? Yoksa Umberto Eco'nun dediği gibi, eksiksiz bir 'klişeler toplamı' olması mı?..

"Kazablanka"yı ay ışığı altında tekrar izlemek ve onu eskimeyen bir klasik yapanın ne olduğunu yeniden keşfetmek üzere, sinemaseverleri Cuma akşamı Büyükada'ya bekliyoruz.

- *Lale Sineması: Büyükada Çınar cad. 68 / Tel: 0216 - 382 70 69*
- *İstanbul'a dönüş için, saat 00.00'daki Bostancı vapurunu kullanabilirsiniz.*

